1. Kan worden toegelicht waarom de passage over het verwijderen van tweede nationaliteit uit risicomodellen en selectieregels bij (overige onderdelen) van de Belastingdienst in deze voortgangsrapportage is opgenomen?

- In de Voortgangsrapportage Toeslagen is de stand van zaken van de onderstaande toezegging weergegeven. De vorige staatssecretaris heeft in zijn brief van 15 november 2019 over 'een oplossing voor CAF-11 ouders en maatregelen om herhaling te voorkomen' aan de Kamer geschreven:
- *"Op basis van deze signalen heb ik wel al eerder de opdracht gegeven, uitgezonderd indien er een expliciete wettelijke grondslag voor is, nationaliteit niet meer te gebruiken ten behoeve van de handhavingstaak van de Belastingdienst."*

2. Wanneer heeft de 'doorlichting' en verwijdering van tweede nationaliteit bij de overige onderdelen van de Belastingdienst plaatsgevonden?

- In juli 2019 is opdracht gegeven onderzoek te doen naar het gebruik van nationaliteit in de (centrale) risicomodellen van de directie Datafundamenten en Analytics (DF&A) en in de selectieregels opgesteld door de directie Vaktechniek die worden gebruikt door de overige delen van de Belastingdienst. De tweede nationaliteit zat er niet in.

Vraag van
Klopt het idd dat tweede nationaliteit in het verleden wel als indicator in het toezicht is gebruikt (want zo luidt onze informatie), en zo ja, over welk tijdvak.
M.a.w.: klopt het idd dat tweede nationaliteit wél in risicomodellen en selectieregels zat en dat het ook beschikken over de Nederlandse nationaliteit dit gegeven niet neutraliseerde (en dus leidde tot intensievere controle)?

- Het zat in het verleden in één selectieregel, niet in de risicomodellen. De bovengenoemde selectieregel is voor het eerst ingebouwd bij de selectiemodule voorlopige aanslag inkomensheffing 2012. Van 2012 t/m eind januari 2015 werden beide (indien aanwezig) nationaliteiten doorgegeven en in de selectieregel gebruikt. Dit leidde tot geselecteerde gevallen als aan vijf criteria werd voldaan. Daarvan was het gegeven dat één van beide nationaliteiten niet-Nederlands was, één van die criteria. In 2012 en 2013 werden respectievelijk 3.403 en 7.644 verzoeken om een voorlopige aanslag geraakt door deze selectieregel. In 2014 waren het er nog 189.
- De BRP geeft sinds 31 januari 2015 geen gegevens over een niet-Nederlandse nationaliteit meer door wanneer die persoon (ook) de Nederlandse nationaliteit heeft.[1]

3. Sinds wanneer is bij de ambtelijke en politieke leiding – onder wie de huidige twee staatssecretarissen - bekend dat tweede nationaliteit een rol speelde in risicomodellen en selectieregels?

- In het Algemeen Overleg Toeslagen van 4 juli 2019 heeft staatssecretaris Snel toegezegd het persoonskenmerk nationaliteit voor het einde van 2019 uit de systemen van Toeslagen verwijderd zou worden.
- In juli is de opdracht gegeven te onderzoeken of de Belastingdienst nationaliteit overal uit de risicomodellen en selectieregels heeft gehaald.
- In de voornoemde Kamerbrief van 15 november 2019 heeft de vorige staatssecretaris toegezegd dat op basis van zijn eerder gegeven opdracht "*De verwijdering van deze gegevens in de systemen, voor de gehele Belastingdienst, zal voor het einde van dit jaar worden afgerond.*"
- Hiermee was dit openbare materie.

4. Is de AP geïnformeerd over het gebruik van tweede nationaliteit in risicomodellen en selectieregels? Wanneer?

Wij zullen de AP op de hoogte stellen en in overweging geven deze informatie mee te nemen in hun onderzoek.

5. Houdt Toeslagen staande dat bij het eigen toezicht (en bij risicomodellen en selectieregels) tweede nationaliteit géén rol heeft gespeeld, maar dat uitsluitend werd gekeken naar Nederlanderschap / niet-Nederlanderschap (even los van wat de ADR heeft vastgesteld over queries etc)? Is uitgesloten dat informatie van 'Blauw' (over tweede nationaliteit) op enigerlei wijze ook doorwerkte in toezicht/ handhaving / controle bij Toeslagen?

[1] Bij *nieuwe* inschrijvingen registreert de BRP al sinds 6 januari 2014 geen vreemde nationaliteit meer bij personen met een Nederlandse nationaliteit, en geeft dit bij deze nieuw ingeschreven personen niet meer door aan afnemers zoals de Belastingdienst.

Er zijn geen nieuwe inzichten zijn ten aanzien van al hetgeen eerder is geantwoord over het gebruik van (tweede) nationaliteit door Toeslagen. NL / niet-NL was een indicator in het risico-classificatiemodel (het gegeven NL nationaliteit "neutraliseerde" zoals jij het noemde, de niet-NL nationaliteit). Verder wachten wij het onderzoek van de AP ten aanzien van dit gebruik af. Zoals ook eerder aangegeven kunnen wij iets dergelijks nooit absoluut uitsluiten.

Ten overvloede:

> *Risicomodellen vs selectieregels*
> Selectieregels als onderdeel van een selectiemodule worden vastgesteld op basis van de kennis en expertise van medewerkers van de Belastingdienst. Hierbij kan gedacht worden aan vakkennis, kennis van wet- en regelgeving, of ervaringen uit voorgaande jaren. Met deze selectieregels worden specifieke onderdelen van de aangifte getoetst, bijvoorbeeld of een specifieke aftrekpost hoger is dan een bepaald normbedrag Op deze wijze geven selectieregels aan welke onderdelen van de aangifte een (hoger) risico op fouten bevat.
>
> Voor het opstellen van een risicomodel wordt in de beschikbare historische data – uit bijvoorbeeld aangiften – gezocht naar patronen. Deze patronen worden vervolgens door de computer vertaald naar het model. In tegenstelling tot selectieregels, zijn risicomodellen niet beperkt tot het toetsen van specifieke onderdelen van de aangifte. De 'volledige' aangifte kan hiermee worden getoetst op de kans dat er een fout is gemaakt.